

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopije štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 17.

V Ptuj v nedeljo dne 28. aprila 1912.

XIII. letnik.

„Živel jugoslovanski kralj!“

Te dni priredili so slovenski in hrvatski študentje izlet v srbsko prestolico Beligrad. Na tem koncu ne leži ničesar; in tudi marsikatero narodnjaškem navdušenju izrečeno neumno besedo bi človek tem mladim ljudem zaprinesel. Žalostno je in prava posledica znane protiaustrijske prvaške politike je, da so porabili mladi fantje to priliko v očitno demonstracijo proti današnji Avstriji in proti habsburški kroni. Pred palačo srbskega revolver-kralja priredili so namreč vseslovansko slavnost z divjimi izbruhi sovraštva proti „Dunaju in Budimpešti.“ Držali so se govori o „združenju Hrvatov in Srbov“, pozdravljalo se je „prосто deželo srbsko“; — poljubovali so avstrijski podaniki tisto srbsko zastavo, ki so jo hoteli Srbi šele pred par leti v krvavi boj zoper avstrijske vojake nositi. In ko se je na balkonu Peter pokajal, vplili so besni: „Živel naš jugoslovanski kralj!“ Tako so mladi narodnjaško vzgojeni fantalini v lahkomišelnem navdušenju razodeli načrte in cilje hrvatsko-srbsko-slovenske panslavične politike. Razodeli so vse svoje politične sanje, ki gredo preko razvalin avstrijske domovine! Vi pa, avstrijski slovenski in hrvatski kmetje, zdaj vidite, kam vodi narodnjaška agitacija vaše sinove! Doma ste sinovom očili ljubezen in zvestobo do cesarja in domovine, narodnjaki pa jim zastropljajo srce s sovraštvom proti Avstriji in z ljubeznijo za baltske banditovske šege, za „kralje“, katerih tron je oskropljen s krvjo umorjenih prednikov. Ali je slovenska mladina res že tako daleč priplavila? Ali je res že prepozno? Ali niso slovensko narodnjaški voditelji že dovolj nesreče nad slovenskim narodom zagrešili? . . . Vi slovenski političarji, ali res ne razumete, da je Avstrija najzanesljivejši zaščitnik slovenskega ljudstva in da se o slovensko ljudstvo nikdar v protiaustrijske erige vpreči ne da? Kaj pomaga vsa pobožna hinavščina slovenskih klerikalcev, ki znajo tako ponižno oči proti nebu zavijati in „Bog obvari, Bog ohrani“ peti, ki pa nosijo v svojem srcu vendar željo, da bi ta Avstrija razpadla? Kaj pomaga, da klerikalni in liberalni narodnjaki ta bilj tajijo in drugim veleizdajalstvo očitajo, ko od teh narodnjakov vzgojena mladina sama v slavnostni ekstazi „živio jugoslovanski kralj!“ ropije? . . . Za nas ni dogodek v Beligradu nič novega. Kajti mi smo že stokrat dokazali, da so slovenski liberalni kakor klerikalni narodnjaki v svojem srcu protiaustrijski do skrajnosti. Za nas ni to nič novega, ali — kmetom zunaj na železi bodejo taki vsega obsojanja vredni dogodki oči odprli . . .

Politični pregled.

Pomanjkanje železniških vagonov je dostikrat občutno oškodovanje našega gospodarstva. Na Nemškem se bode zdaj 27 000 novih vagonov napravilo. Na Avstrijskem je hotela vlada

najprej le 700 vagonov zgraditi; šele na splošno in odločno zahtevo prizadetih činiteljev se je sklenilo, zgraditi okroglo 5000 novih vagonov. Seveda je to jako malo in mnogo premalo. Le čudno in žalostno je, da se pri nas vedno na nepravem mestu špara. Gospodarski razvitek zahteva, da so železnice tako opremljene, kakor se jih potrebuje. Treba bode v tem oziru enkrat odločno nastopati!

Na Ogrskem imajo že zopet novo vlado. Khuen-Hedervary ni mogel strankina nasprotstva premagati in zato je odstavljen. Na njegovo mesto je stopil kot ministerski predsednik Ladislav pl. Lukacs, katerega pa baje naš prestolonaslednik ne ljubi posebno. Mnogo upanja pač ni, da bi on težavne notranje ogrske boje dokončal. Blazni ošabnosti Madžarov treba bode odločno pest pokazati!

Na Hrvatskem vlada absolutizem, vse državljanske pravice so suspendirane in začasno razveljavljene, listi imajo nagobček, gospodar v deželi pa je kraljev komisar Čavaj, ki zatira z narnostno betijarsko brezobzirnostjo sleherni pojavlastnega mnenja. Mnogo bi se dalo o tem govoriti, je-li so ti nasilni in protustavni koraki opravičeni in je-li bodejo imeli zaželjenega uspeha. Po našem mnenju taka „politika pesti“ nikdar ni dobrega porodila in tako tudi tukaj ne bo. Tudi bi Madžaroni z neverjetnimi svojimi predrznostmi mnogo bolj zaslužili komisarja; ako je „treba“ Hrvatov z bičem trpinčiti, moralo bi se Madžaroni s škorpijoni. Kajti ta napol ciganska, napol židovska magnatska banda s svojimi „kulturnim“ obzorjem azijskega vira hoče vse narode zatreti, pluje na habsburški tron in hoče celo Avstriji zapovedovati. Ali — svaka sila do vremena!

Turško-italijanska vojska stopila je zdaj v odločilnejši štadij. Zadnjič je svet presenetila vest, da so laški parniki obstreljevali zunanje trdnjave morske ožine Dardanel. Seveda niso Lahki ničesar dosegli in so s svojimi kanonami le vrabce streljali. Ali mednarodni trgovini so grozno škodovali in vsled tega vse velevlasti vznemirili. Zdaj hočejo Lahi sploh boj v Egejsko morje zanesti; zasedli so že otok Astropolia in si vstvarili središče v Lemnosu. Ta korak Italije seveda še dolgo ne pomeni nikakoršne zmage. Ali zlasti avstro-ogrski gospodarski interesi so s tem oškodovani. In zato se je bati splet. Sploh pa tiči za vsem tem zopet hinavska dvojezična politika. Bogve kaj vse nam še spomlad prinese.

Papež bolan? Vedno iz novega prihajajo vesti, da je papež težko bolan, čeprav se te vesti v gotovih krogih vedno zanika. Zdaj poročajo listi, da bode papež težko to poletje preživel. Njegovi živci so popolnoma izdelani in tudi na srcu je težko bolan. Vedno se mu toži po njegovi benečanski domovini, katere ne more nikdar več videti, ker klerikalna politika ne dopusti, da bi „vatiškanski jetnik“ svoje palače zapustil. Tudi je hotel papež razmere v duhovščini izboljšati, zlasti gledé npravnega življenja in gledé politikovanja. Ali duhovščina se je proti njegovim namenom tako upirala, da papež svojih res krščanskih želj ne more uresničiti. Vsled tega pa je izgubil baje tudi vso veselje

do življenja in do dela in je pričel hirati. Vbogi papež, tudi tebi raste politična duhovščina čez glavo!

Države brez kmetijstva, naj imajo še toliko in še tako velikih fabrik, nikdar niso napram inozemstvu neodvisne. Taka država je Angleška, ki je v prid industriji popolnoma odpravila domače kmetijstvo, da zdaj niti mali del svojih življenskih sredstev ne pridela. Posledice te nezmislne in enostranske gospodarske politike so se pri velikem rudarskem štrajku pokazale. Vkljub temu, da ima Angleška največjo mornarico, je stala že pred lakoto. Pšenice je že popolnoma zmanjkalo, kruha ni bilo! To je posledica odvisnosti od inozemstva. Le tiste države so zdrave, katere vstvarijo na lastni zemlji dovolj kruha. Brez zdravega kmetijstva ni zdrave države!

Posledica angleškega rudarskega štrajka, ki je trajal 40 dni in delavcem ni prinesel zaželjenega uspeha, so naravnost grozovite. Gospodarska škoda se danes niti še preceniti ne zna. Govori se, da je gospodarstvo najmanje za 25 milijonov funtov šterlingov škode trpelo. Največ so seveda rudarji sami izgubili. Blagajna za štrajkujoče izplačala je skoraj 1 1/2 milij. funtov šterling. In na plačah so rudarji več kot 6 milijonov izgubili.

Ruski tatovi. Na sibirski železnici so prišli zopet velikim poverjenjem in tatvinam na sled. Zapri so generale Osipov, baron Raden in baron Düsterlohe. Ti general-lumpi so vzeli na državno blago, katerega niti bilo ni, en milijon posojila; ta denar so si hladnokrvno med seboj razdelili. Preiskava bode bržkone še razne druge goljufije velikih ruskih gospodov dogala.

Delavski izgredi. V rudniški zlata v Irkutsku (Sibirija) so izbruhnili grozoviti nemiri delavcev. Prišlo je do hudih bojev z vojniki. V teh bojih bilo je 107 oseb ustreljenih, 210 pa ranjenih. Od ranjenih jih je tudi že 84 umrlo.

Štrajkujoči vojaki. To je pač nekaj posebnega. Iz Beligrada se poroča, da so srbski vojaki 7. infanterijskega polka vojnomu ministru pritožbo predložili, v kateri pravijo, da je hrana in obleka ničvredna, da plače že dalje časa niso dobili, in da se le revne ljudi asentira. Vojaki grozijo, da bodejo štrajkali, ako se te razmere ne izboljšajo. No, tak „štrajk“ je pač le v deželi revolver-junaka Petra mogoč!

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecker-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Hujskarija v Frauheimu.

V Frauheimu imajo nesrečni farani znanega župnika Franca Muršec. Pustili smo tega političnega gospoda dalje časa pri miru, čeprav bi že stokrat naše krtače potreboval. Mož je postal vsled tega prevzetan in — ker je že v zadnjem času pričela divja farška gonja proti „Štajercu“, — začel je tudi ta Muršec bevskati in hujskati in rogoviliti. Mi bi mu to veselje pustili, kajti kdor Muršeca pozna, ta ve ceniti